

Tartalom

Az emberiség megosztottsága és az egység jelentése: bizonyos fokú közös identitás, egy irányba evezés és szolidaritás. Miket nyerhetnénk vele? Harmónia, és az olyan problémák kezelése, melyekkel szemben csak széleskörű összefogással lehet fellépni. Az egység hátulütői: hogy túlzásba vinni azért ezt sem kell. Milyen adottságai vannak az emberiségnek az egységre, és mik segíthetnek a megteremtésében? Az ellenlábasközötti párbeszéd fontossága és a középutasság nehézségei.

Megjegyzés

18 oldal, 4500 szó. Ez egy igazán jelentékeny téma, jövőnk, akár fennmaradásunk záloga. Talán a legtanulságosabb benne, hogy messzebbre juthatunk vele, ha törekszünk rá, de nem erőltetjük túlságosan.

Az emberiség egysége

(Azonosító: 124; Változat: 01)

Pozíció a műben

Előszó

A világ működése

Bevezetés

Elvek

Alapok

Élet

Elme

Ember

Társadalom

Egység

A megismerés egysége és az ember életének egysége

A világ és az ember egysége és az elme egysége

Az emberiség egysége

Program

Az ember élete

1. Az emberiség egységének jelentősége	2	—
1.1. Az emberiség többszörös megosztottsága.....	2	
1.2. Harmónia	3	1
1.3. Problémák, melyek ellen csak széleskörű összefogással lehet hatékonyan fellépni \$..	4	
1.4. Az egység hátulütői.....	6	—
2. Az emberiség egységének jelentése.....	8	
3. Nyitottság, párbeszéd, közéletesség.....	10	2
3.1. Nyitottság, párbeszéd	10	
3.2. Miért nehéz közéletessé lenni? \$.....	13	
4. Az emberiség adottságai az egységre \$	14	—
5. Mik segíthetik az egység megteremtését? \$	16	3

1. Az emberiség egységének jelentősége

1.1. Az emberiség többszörös megosztottsága

Aki kicsit is képben van a jelenlegi helyzettel, annak ez nem újdonság:

1) A nemzetek, államok különállása

Az emberiség megosztottságát illetően ez az első, ami az eszünkbe jut. Ez is felbontható:

o Politikai-hatalmi megosztottság

Vagyis, hogy a különböző országokban más és más parancsol, különálló államok néznek szembe egymással.

o Gazdasági versengés

Ehhez lásd a 'Globalizáció' témában az országok versengését a tőkéért, hogy a tőke szabad mozgása folytán az országok kijátszhatók egymással szemben; illetve, ahogy a különböző országok a saját vállalataikat igyekeznek helyzetbe hozni.

Lásd továbbá a 'Vállalatok' témában a multikat, hogy az olcsó munkaerőt, az alacsony adókat keresik, könnyen odébbállnak, stb...

2) Nemzetközi tömbök

Napjainkban ezek kevésbé jellemzőek, és általában véve is képlékenyebb formációk, mint az államok, de például a hidegháború kétpólusú világrendje meghatározó jellemvonása volt annak a korszaknak – és azért manapság is vannak a szegény és a gazdag országok, a nyugat, a közel-kelet, stb...

3) Nemzeteken belüli törésvonalak

Merthogy maguk a nemzetek sem egységeseek, sokféle törésvonal szabdalja őket: ideológiai, anyagi, vallási, faji, stb... (És gyakran az efféle törésvonalak nem állnak meg az államhatárnál, nemzetközileg is jellemzőek). Lásd bővebben a 'Nemzet' és az 'Egyenlőtlenség' témákban.

* * *

Mindezeknek a **kisebb-nagyobb alakulatoknak** aztán megvannak a maguk sajátosságai, jellemzői; hangadói, lazább vagy egységesebb vezetése; illetve érdekei, melyek gyakran ütköznek a többi alakulat érdekeivel – ami **széthúzást** eredményez **közöttük**.

Illetve lásd még az **érdekek harcát csoporton (alakulaton) belül** is, 'A csoportok alapvető jellemzői' témában.

1.2. Harmónia

Ez az egyik, amit az emberiség egységével nyerünk; és a széthúzás, feszültségek, ellenségeskedés mérséklődését értem alatta.

Azért csak **mérséklődés**, mert amíg két ember van a világon, addig óhatatlanul lesznek ellentétek; meg azért is, mert, mint látni fogjuk, az emberiség egységének sem kell teljesnek lennie.

A harmónia elősegítésére pedig nagy szükség is volna, mert, ha jobban belegondolunk, megpróbáljuk kicsit távolabbról szemlélni azt, ami a világban zajlik, meglátjuk, hogy továbbra is mennyire...

Gyerekes az, ahogyan az emberiség egymással viselkedik.

A hol véresebb, hol kulturáltabb, de mindenhol jelen lévő csatározás, játszamazás; a folyamatos és mindent átható osztozkodás, enyém-tiéd; stb... – körülbelül, mint az óvodában.

Különösen visszatetsző, hogy ez nemcsak az egyszerű emberek körében megy így, de a legmagasabb szinteken, **az országok vezetői körében is**, ahol már igazán elvárható volna, hogy felül tudjanak emelkedni a kicsinyes civódáson, példát mutatva az embereknek, bölcsen irányítva a népet. **Még inkább szomorú mindez az emberiséget fenyegető súlyos, globális problémák árnyékában.**

Hogyan kellene akkor viselkedni? Felnőtt módon.

Mit jelent ez közelebről? Azt, hogy **higgadtsággal, ésszel, felelősséggel, becsületesen, megbízhatósággal, bizalommal, megértéssel és szolidaritással.**

Persze ezt mondani könnyű, és könnyű megmosolyogni is, hogy, ez egy naiv álom, a világ, az emberek nem ilyenek. Ez sajnos jelenleg igaz – de **célként**, amely felé törekednünk kell, azért **meg lehet ezt fogalmazni**. Hogy közelebb kerüljünk hozzá, az emberek gondolkozásán, személyiségén, a kultúrán kell megpróbálnunk alakítani, illetve felnőtt módon viselkedő, a világot ekképp kormányzó, egyben a nép felé is példát mutató embereket kellene megtenni vezetőnek. S ha a jelen emberei fejében megkövesedett **gondolkozásmódon** már nem is nagyon lehet **változtatni, az elkövetkezendő generációkén** már inkább.

Lásd még ehhez 'A jóság és etika ápolása' témát, illetve a 'Vezető és beosztott' témában, hogy milyen a jó vezér.

1.3. Problémák, melyek ellen csak széleskörű összefogással lehet hatékonyan fellépni \$

Nemzetközi, globális összefogással. **Ezek hatékony kezelésének lehetősége a másik, amit az emberiség egysége adna nekünk. Melyek ezek?**

1) Globális problémák

Vagyis mindenekelőtt a klímaváltozás, de más nagy közös problémáink is, a fogyatkozó készletek, az ökológiai károk, stb...; részletesen lásd a ‘Globális problémák’ témában. Itt csak a legfontosabbakra utalok:

○ Egy csónakban ülünk

Melynek lehet, hogy az egyik fele gyorsabban süllyed – de ha a dolgok így mennek tovább, végül az egész elmerül, az emelkedő tengerben.

○ Az emberiség sodródása

Vagyis, hogy jelenleg az emberiség egésze tekintetében nagyrészt tudatos tervezés nélkül alakul a sorsunk, lényegében csak szemlélői vagyunk a folyamatoknak. Hogy ezen változtassunk, a saját kezünkbe vegyük a sorsunkat, egy irányba evezünk, annak alapvető feltétele volna az emberiség kellő mértékű egysége.

Lásd ugyanott egy **világállam** távoli lehetőségét, hasznait és problémáit is – bár az emberiség egységének nem feltétlen kell ilyen fokra eljutnia.

○ Megosztottság, egyenlőtlenség – és összefogás

Az előbbieket, melyek miatt nehéz kezelni a globális problémákat – az utóbbi pedig, mint a megfelelő hozzáállás fontos eleme, a tekintetben is, hogy a mind a gazdagabb, mind a szegényebb országok megtegyék a magukét az ügyben. Lásd továbbá, hogy **a közös problémák összekovácsolhatnak – de össze is ugraszthatnak.**

Lásd továbbá a ‘Fennmaradás’ témában, hogy ahhoz is összefogás kell, hogy az emberiség felelős, érett fajnak legyen mondható.

2) A globalizáció káros hatásainak kordában tartása

Melyről a ‘Globalizáció’ témában lehet olvasni: **elsősorban, hogy az országok versengenek a tőkéért, s így kijátszatók egymással szemben** – ami ellen csak széleskörű összefogással lehetne tenni, mert különben tőke megszökik, átmegy oda, ahol kedvesebbek hozzá, kevésbé adóztatják – a többiek meg

hoppon maradnak. Mire volna tehát szükség? A nemzetközi tőkekemozgás korlátozására; arra, hogy a multikkal keményebben tárgyaljanak az országok, fellépjenek az adóelkerülés ellen; illetve, hogy általában véve a globalizáció ellenőrzése céljából erősítsük a nemzetközi együttműködést.

3) A pénzügyi rendszer és a gazdaság reformja

Hogy fenntarthatóbbak és igazságosabbak legyenek. Ez szorosan kapcsolódik az előzőhöz: országon belül is akkor lehetne ugyanis eredményesen határt szabni például a káros mértékű spekulációnak, akkor lehetne a piacot hathatósan szabályozni, a gazdaságot mérsékelt ütemű növekedési pályán tartani, ha a tőke, a multik máshol sem találnak lazább feltételeket, ha az országok nem versengenének értük túlzott mértékben – ami csak nemzetközi összefogással lehetséges. Lásd ezekről a ‘Részvények, tőzsde, spekuláció’ és az ‘Ember, társadalom és család a modern világban’ témákban.

Lásd továbbá a ‘Gazdasági válságok’ témában az azokkal szembeni nemzetközi összefogást.

4) Nagy vállalkozások véghezvitele

Nagy teljesítményekre az országok önmagukban is képesek, az egymással való versengés még ösztönözheti is az ilyeneket. (Mint például a holdra szállást.) Mindazáltal, a költségek megosztásával, a munka összehangolásával, ezek is kevésbé megterhelők, könnyebb elérni őket. (Nemzetközi Űrállomás)

Az **igazán nagy vállalkozások** esetén viszont nincs is más mód, mint az összefogás. (Mondjuk, ha a csillagokba szeretnénk eljutni – bár előtte még itt a Földön kellene biztosítanunk a jövőnket, ami szintén nem kis kihívás.)

1.4. Az egység hátulütői

Látható tehát, hogy az emberiség egységének sok előnye volna. Ugyanakkor a túlzásba vitt egység tagadhatatlanul hátrányokkal is járna:

1) Kulturális, etnikai feszültségek

Ha az emberiség eleve egynemű lenne, akkor nem lennének ilyen gondok, de a helyzet nem ez, a világot, még mindig, kulturális sokszínűség jellemzi – és ezek a kultúrák gyakran nem férnek meg túl jól egymással: ami az egyikben megszokott, sőt elvárt, az a másikban nem ritkán visszatetszést kelt.

Ezért, amikor eltérő kultúrájú emberek elegyednek, vagy megpróbálnánk erőltetni az együttélést, egységesülést, az feszültségekhez, ellenségeskedéshez vezetne; nézzünk csak szét, a mai világban is sok ilyen villongás van.

Másrészt, a kulturális sokszínűség is érték, amelyet, bizonyos fokig, meg kell őrizni. Ezért is mondom, hogy az emberiség egysége nem jelent egyformaságot, lásd itt alább.

Lásd 'A kultúra és az ember' témában a kultúrák inkompatibilitását, és a kulturális sokszínűségről írtakat; valamint 'A csoportok alapvető jellemzői' témában a csoportok összetartását más csoportokkal szemben.

2) A gazdasági egyenlősítés hatásai

Bár a társadalmi egyenlőtlenség súlyos feszültségek forrása, és törekedni is kell ezek mérséklésére – bizonyos fokú egyenlőtlenségnek azért megvannak a hasznai is, főleg az, hogy gazdasági verseny nem képzelhető el nélküle – a versengés pedig elsődleges ösztönzője a teljesítménynek; lásd az 'Egyenlőtlenség' témát. Az emberiség egysége ezért vagyoni egyenlőséget sem jelent.

Tegyük hozzá, hogy az egységnek pozitív hatása is van a gazdasági hatékonyságra. Lásd ugyanis a 'Globális problémák' témában, hogy azok egyik fő oka, a pazarlás, mely jelentős részben az emberek közötti bizalmatlanságból, opportunizmusból, konfliktusokból fakad, ahogy hatalmas pénzek mennek el hadseregekre, háborúkra, stb... A nagyobb egység segítene csillapítani ezeket.

Nem utolsósorban pedig, a teljesítmény, a hatékonyság nem minden, csak eszköz, és nem a cél – így érdemes is lehet áldozni belőlük, ha ezáltal összességében boldogabbak lesznek az emberek, és különösen, ha a fennmaradásunkat kockáztatjuk a gazdaság pörgetésével. Lásd erről az 'Egy jobb világ' témában.

3) Politikai problémák

Bár a nagyobb egység egyik fő hozadéka a nemzetközi konfliktusok csillapodása, a jobb együttműködés, nagyobb harmónia lehetne, ha ezen a téren igazán messzire tekintünk, és felsejlik az említett **világállam** lehetősége, annak, az előnyei mellett, szintén megvolnának a veszélyei is, főképp a **globális zsarnokság lehetősége**.

2. Az emberiség egységének jelentése

Amikor azt halljuk, hogy „az emberiség egysége”, elsőre eléggé erősen hangozhat, mintha arról volna szó, hogy teljesen váljunk egygyé, olvadjunk össze – ami nem mindenkinek szimpatikus. És valóban, akik berzenkednek ettől, nem minden ok nélkül teszik, láttuk az egység hátulütőit. Fontos tehát kijelenteni, hogy abban az értelemben, ahogyan itt beszélek róla...

Az emberiség egysége nem jelent sem egyformaságot, elkeveredést, sem vagyoni egyenlőséget, sem politikai összeolvadást.

Magyarán, itt sem kell túlzásokba esni.

Mit jelent akkor az emberiség egysége?

1) Bizonyos fokú közös, emberi identitást, az összetartozás érzését

Ez, megint csak, **nem jelenti azt, hogy a többi – különösképpen a nemzeti – identitásunkat fel kellene adnunk**; hasonlóan ahhoz, ahogyan a nemzeti identitásunk mellett jelenleg is hordozunk másféléket is, például, ha valaki rockernek is tartja magát – magyar rockernek. Ha ekképp sikerülne akár csak némi közösséget éreznünk az emberiség egészével, az is segítene nagyobb harmóniában élni egymással.

A közös emberi identitás kialakítását nehezíti, hogy nem ismerünk az emberi faj mellett más, hasonlóan értelmes fajokat. Képzeljük el, ha egyszer csak megjelenének az ufók: mindjárt könnyebb lenne közelebb érezni magunkat embertársainkhoz. Lásd a **negatív csoportképző tényezőket**, hogy kik nem vagyunk, ‘A csoportok alapvető jellemzői’ témában.

Azon kívül, **a jövő** (és a múlt) **generációival** sem ártata valamelyest **összetartozóknak** érezni magunkat – hogy ezáltal nagyobb figyelemmel legyünk az ő érdekeikre is, megőrizzük élhetőnek a Földet a számukra.

Az összetartozás érzése aztán az egy irányba evezést is megkönnyítené:

2) Egy irányba evezés

Emlékszünk fentebb a csónakra, a sodródásunkra, és arra, hogy az „egy irányba evezés” ahhoz kell, hogy a csónak ne süllyedjen el, hogy irányítani tudjuk, **a saját kezünkbe tudjuk venni közös sorsunkat**. Konkrétabban is láttuk továbbá a problémákat, melyekkel szemben csak összefogással lehetne hatékonyan fellépni.

Mit jelentene tehát az egy irányba evezés? Legalábbis egy **hatékony nemzetközi együttműködést**. Amit közelíteni lehetne, az az a hatékonyság, amelyre ma egy (jól működő) országon belül képesek vagyunk. Azért csak közelíteni, mert világhallamról belátható időn belül nem beszélhetünk – e nélkül pedig aligha elérhető az országon belüli szint.

Mely utóbbi, tegyük hozzá, még a legjobban működő országokon belül sem éppen tökéletes, mindenhol vannak érdekcsoportok, ellentétek, korrupció – nem is beszélve a rosszul működő helyekről. Idézzük fel a nemzeteken belüli törésvonalakat is. **Országokon belül is bőven lehetne tehát dolgozni a nagyobb egységen**. (Anélkül, hogy ez a kívülállók ellen hangolna.)

3) Szolidaritás

Bár vagyoni egyenlőségről nincs szó, az azonban elvárható, hogy rossz helyzetben lévő embertársainknak segítséget nyújtsunk, közösségi, nemzetközi szinten is. Hogy mekkora az elvárható segítség, azt lásd ‘A jóság elvárható mértéke’ témában; az ‘Egyenlőtlenség’ témában pedig az alapvető jólét és a tisztességes elbánás fontosságát, az egyenlőtlenségek kezelését és a szolidaritásról írtakat.

3. Nyitottság, párbeszéd, középutasság

3.1. Nyitottság, párbeszéd

Ami **egyfelől** része az emberiség egységének: egy egységes emberiség nem zárkózik el, kommunikál egymással; **másfelől** pedig eszköze is az egység megteremtésének: a párbeszéd segít közelebb hozni egymáshoz az embereket.

A **nemzetközi párbeszéd**ről, mint a békésebb világ megteremtésének fontos eszközéről a 'Politikai konfliktusok' témában lehet olvasni. De országos, helyi, szinten, **a szembenálló politikai oldalak között is** fontos a nyitottság; az alábbiakban ezt részletezem.

Mert, ahogy **jelenleg** áll, igen jellemző, hogy ezek elzárkóznak egymástól, félreértik, félremagyarázzák a másik mondandóját, nem látják meg az igazát, amennyi van neki. Lásd a 'Demokrácia és diktatúra' témában, hogy a szembenállók kb. automatikusan az ellenkezőjét mondják, mint a másik. Nem is csoda, ha az árkok egyre csak mélyülnek.

Ezt orvoslandó, **a következőkre volna szükség:**

● **A kellő nyitottság a miénktől eltérő nézetek iránt, illetve hogy hajlandóak legyünk meghallgatni a másikat**

Ettől még egyetérteni nem kell – a lényeg, hogy próbáljunk meg **belehelyezkedni a másik helyébe**, megérteni a helyzetét és ő magát, hogy lehet, hogy ő másmilyen, neki másképp tetszik, mint nekünk; illetve fontoljuk meg, **hátha van némi igaza**: ha nem is fogadjuk el teljesen, amit mond, gondoljuk meg, nem lehet-e benne *valami*.

● **Meglátni a jót és a rosszat is, magunkban és az ellenoldalban is**

Beleértve a másik igazát és a saját tévképzeteinket; az ellenoldal erényeit és a saját hibáinkat is – mert ezekre sokan

vakok. Más szóval próbáljuk meg **reálisan szemlélni a dolgokat**. (Nyilván a ló túlsó oldalára sem kell átesni, a saját erényeinket, stb... is jó, ha reálisan látjuk.)

Itt most nem elsősorban személyes erényekre és tévképzetekre gondolok, hanem **a saját politikai oldalunk és az ellenlábás csoport, a két ideológia pozitívumaira és negatívumaira**; például, hogy liberálisként próbáljuk meglátni a rációt a konzervativizmusban, hogy bizonyos helyzetekben, bizonyos mértékben jó lehet ragaszkodni a már beválthoz, a hagyományokhoz, van, akik így szeretnek élni – no és természetesen fordítva. Vagy, hogy ellenzékiként ismerjük el, ha a kormány valamit jól csinál – és természetesen fordítva, kormánypártiként, hogy egy s másban az ellenzéknek is lehet igaza.

Lásd az 'Ítéletalkotás' témában, hogy általában is lássuk meg a dolgok jó és rossz oldalát; a 'Címkék, szerepek, identitások' témában pedig, hogy az emberek szemében gyakorta nem mindegy, hogy egy adott intézkedést ki hozott meg: ha az ellenoldali kormány, akkor utálják – viszont ha mi rendelkezünk volna ugyanúgy, az mindjárt más volna.

Fontos volna továbbá, hogy **ne azonosítsuk az egész másik oldalt annak legextrémebb, legelszálltabb tagjaival, megnyilvánulásaival, és azt se hagyjuk, hogy a saját oldalunk hangadói ezekkel manipuláljanak, uszítsanak bennünket**; mint amikor a saját sajtójuk hergeli a jobboldaliakat bikiniben vonuló, kifestett férfiakra készült képekkel, mondván, hogy tessék, ez a baloldal. Nem, nem ez az. Ez csak a legelborultabb szelete annak, a baloldal többsége nem ilyen – mint ahogyan a jobboldalon sem mindenki náci.

Végül, sokan kárhoztatják az ellenoldal híveit, hogy azok elvakultan rajonganak a saját vezetőikért, istenítik őket, nem veszik észre a hibáikat – az viszont nem tűnik fel nekik, a kárhoztatóknak, hogy közben ő maguk ugyanolyan vehemenciával gyűlölik ugyanazokat az alakokat, csak a rosszat látják bennük. Mert **gyomorból utálni körülbelül ugyanaz, mint elvakultan rajongani** – csak pepitában.

A kívánatos tehát az volna, hogy lássuk meg, ismerjük el a jót és a rosszat is mindenben és mindenki, tartozzanak azok bármelyik oldalhoz; illetve igyekezzünk reális ítéleteket alkotni.

• **Önálló, a pártvonalától független gondolkozás**

Az emberek nagy része ugyanis jelenleg különösebb kritika nélkül, vakon követi azt – és az természetesen egyoldalú, elfogult, az ellenoldallal szemben elzárkózó, ellenséges. Lásd ehhez az ‘Önálló megismerés és cselekvés’ és a ‘Reális világkép’ témákat. Továbbá...

Törekedjünk az észérvek megfontolására.

Ugyanis, mivel gondolkodni fárasztó, sok ember inkább nem gondolkodik, egyszerűsít, megnehezítve azok dolgát, akik racionálisan próbálnak érvelni – és így, velük szemben, gyakran a hatásossággal, hangzatossággal operálók győznek, akkor is, ha nincs igazuk.

Persze az ember a legnagyobb igyekezettel sem képes mindennek maga utánagondolni – de arra azért oda lehet figyelni, hogy ki mondja, milyen meggyőződései vannak neki, milyen érdekek vezérlik, mi lehet a célja azzal, amit mond; egyszersmind az általános realitásérzékünkre támaszkodva a mondandó érvényességéről is lehet fogalmunk.

Az észérvekkel, pontosabban az annak tűnő érveléssel szemben sem árt azonban óvatosság: lásd az ‘Ideológiák’ témában, hogy azok általában hamisak, de racionálisnak vannak beállítva; illetve a ‘Játszmák, meggyőzés és hazugság’ témában a féligazságokat.

* * *

Lásd ezekhez a középútról, mérsékeltségről és a szélsőségektől való tartózkodásról mondottakat az ‘Egyensúly (Előszó - Alapelvek)’ témában; az ‘Egy jobb világ’ témában pedig az ügyek és nem pártvonalak mentén való politizálást, illetve azt, hogy ki lehetne válogatni, össze lehetne gyűjteni mindazt, ami a szembenálló oldalakban jó, és azok szerint lehetne élni, kormányozni.

Lásd továbbá a ‘Szélmegoldások’ témában, hogy a (bizonyos szempontból) üdvözítő megoldás nem feltétlenül pont középen van.

3.2. Miért nehéz középutasnak lenni? \$

Középutasság alatt sem a pontosan középén állást értem, hanem, hogy valahol a szélsőségek között, azon belül a mérsékelt zónában vagyunk. Miért nehéz itt lenni?

- **A közbenső megoldásoknak előnyeik mellett megvannak a hátrányaik is.**

Például, hogy bonyolultabbak az egyszerű, egyoldalú, szélsőséges megoldásoknál; hogy nehéz őket megkeresni, elmagyarázni, eladni, stb... Lásd a 'Szélmegoldások' témában.

- **Fájdalmas lehet elismerni, hogy a másiknak is lehet igaza, és hogy mégsem ő a sátán – illetve, hogy a mi oldalunk sem maga a tökély.**

Főképp kiélezett viszonyok közepette; illetve ha egyszersmind azzal is szembe kellene néznünk, hogy eddig rosszul gondoltuk.

- **Az emberek általában egymás kárára is jól akarnak járni, és azt a vezetőt támogatják, aki ezt ígéri.**

Vagyis igyekeznek maguknak minél nagyobb szeletet kiharítani a tortából – ezért az a vezető, aki a torta egészének, a közjónak, a növelését ígéri, könnyen követők és támogatók nélkül találhatja magát.

- **Magány**

Merthogy kevés a középutas ember, és aki mégis ezt választja, az igencsak magára marad. Lásd ennek kapcsán a maguk útját járókat az 'Embertípusok' témában.

- **A középutasokról kialakult előnytelen kép**

Hogy határozatlanok, csak mismásolnak, képtelenek döntésre jutni, cselekedni – amiben, nagy általánosságban, lehet is valami: ha valaki körültekintő, mérlegel, az nyilván nem a gyorsaságnak kedvez. Fontos tehát, hogy ezt is jól csináljuk, középutasként lássuk, amikor dönteni, lépni kell, túlzásba se vigyük az agyalást.

* * *

Mindezek okán többféle szerepben is **nehéz középutasnak lenni**: egyszerűen csak **ilyen nézeteket vallani** sem egyszerű, például mert egyedül vagyunk; középutas **vezetőnek lenni** is nehéz, ha a nép a szélsőségekre fogékony; valamint **láttatni is nehéz a dolgokat** középutas módon: az emberek nem értik, nem figyelnek oda az összetettebb magyarázatokra, nincs, aki támogassa a pártatlan, érdekmentes elemzést, stb...

4. Az emberiség adottságai az egységre \$

Milyen erők hatnak bennünk és ránk ez ügyben?

1) Egyéni szint

○ Eredendő megosztottságunk

Itt mindenekelőtt azt kell megemlíteni, hogy individuumok vagyunk, alapvetően megosztottak tehát, természetből fogva vetélytársai egymásnak. Ráadásul, emberként **öntudattal bíró individuumok vagyunk**, akik képesek tudatosan felismerni a saját érdekeiket, és gyakran akkor is azokat követjük, ha azzal szembe megyünk a közösség érdekeivel; mint például amikor valaki adót csal. (**Ellentétben** az öntudattal nem bíró lényekkel, akiket jobban egységre lehet programozni, mint a hangyákat.)

○ Emberi jóság?

Melyre meglehetősen vegyesek az indíttatásaink: a jóság, egyben az egység, felé ösztönöz például az etikai érzékünk – ellene a vérünkben lévő önzés, oportunizmus és agresszió; részletesebben lásd a ‘Jó cselekedetek’ témában.

○ Genetikai szóródás

Az emberiség genetikai változatosságának mintegy 85%-a populációkon belüli, csak a maradék 15% populációk, népek közötti. Időnként hallani ezt, mint érvet arra, hogy a népek szeressék egymást – bár valójában **nem egy nagy érv**, hiszen vélhetően akkor is nagy társadalmi, kulturális különbségek lehetnének, ha genetikailag teljesen egyformák volnánk. Az egységnek nem is ezen kell alapulnia – sokkal inkább az elménk, érzéseink alapvető hasonlóságán; illetve a belátáson, hogy a legtöbbünknek így volna a legjobb.

2) Csoportok

Az emberek általában szeretnek tartozni valahová, él bennük az elfogadottság igénye és a csoportszellem, alapvetően társas

lények vagyunk. Ez a csoportok összetartását erősíti – a különböző csoportokat viszont sokkal inkább szembeállítja egymással.

Lásd ehhez ‘Az evolúció logikája’ témában a **csoportszelekciót**, mint a csoportok összetartását megalapozó biológiai folyamatot; a ‘**Konformitás**’ témában annak külső-belső erőit; illetve ‘A csoportok alapvető jellemzői’ témában a **csoportokat összetartó erőket**, a tagok közös jellemzőit és az érdekeket – bár, mint itt fentebb utaltam rá, sokhelyütt **csoporton belül is dúl az érdekek harca**.

3) Nemzet

Jelenleg ez, illetve az állam, a **legnagyobb hathatós egysége** az embereknek – illetve a különböző nemzetek, államok **különállása** jellemzi leginkább az emberiség megosztottságát.

Lásd ehhez a ‘Nemzet’ témában a nemzeti identitást és a nemzetek csoportképző tényezőit, mindenekelőtt a nyelvet és a kultúrát. Lásd **ugyanakkor** egyfelől a nemzeteken belüli törésvonalakat is, főleg a szegényeket és a gazdagokat. Másfelől, elsősorban nemzetek között, az eltérő kultúra és vallás is erőteljes megosztó tényező; ahogyan ‘A kultúra és az ember’ és a ‘Vallás’ témákban olvasható.

Lásd még a ‘Politikai konfliktusok’ témában azok eredetét, a háborúk evolúciós, társadalmi, politikai és gazdasági okait.

* * *

Egy említést megérdemel, hogy azért **nemzetek feletti egységek** is vannak már, így a nagyobb kulturális, vallási tömbök, mint a „nyugat” vagy az iszlám világ; vagy a különféle nemzetközi szervezetek, mint az ENSZ. Jóllehet ezek vagy ugyanolyan megosztóak, csak kevesebb szereplővel, vagy nem sok hatalommal rendelkeznek.

Mi több, **csírái az emberiség tényleges egységének** is felbukkantak már, lásd a ‘Globalizáció’ témában az érdekek összekapcsolódását, a világbéke elősegítését, a közös identitás formálódását; valamint a kulturális globalizációt, mely, mint mondtam, nem szükséges az egységhez, nem kell egyformává válni – ám kétségkívül zajlik, és közelebb hozza egymáshoz az embereket, és azt, ami a fejükben van.

Valamint utalni kell még itt a ‘**Versengés és együttműködés**’ témára is, benne e kettő eredetére, ahogy különféle biológiai és társadalmi tényezők ösztönöznek bennünket mindkét irányba;

illetve az együttműködés fenntartásának módjaira. **Lásd** végül az 'Érdekek' témában azok erejének kihasználását a jó ügyek előmozdítására. (Már hogy nem baj az, ha az egészséges versengés megmarad az emberek között.)

* * *

Az elmondottakhoz hozzátehetjük még, hogy időben is jellemző volt az emberiségre, hogy **egyre nagyobb egységeket** hozott létre a hordától, a törzseken át, a nemzetig, (melyekhez kialakult a megfelelő identitása is) – és hogy ezen az úton esetleg **lehetne még tenni egy-két lépést**, (ha a falig nem is megyünk el). Ha ennek nyomán nem is az egész emberiség egyesül, de sikerül nagyobb tömböket, föderációkat, konföderációkat kialakítani, a globális egyeztetés, együttműködés már azzal is jelentősen könnyebbé válik. (A jelenlegi állapothoz képest, mikor is a kb. 200 országnak gyakorlatilag lehetetlen érdemben megegyeznie bármiben is.) Természetesen, hogy ez sikeres legyen, ahhoz az is kell, hogy ezek a tömbök jóban legyenek egymással.

Lásd továbbá az 'Egy jobb világ' témában, hogy a társadalmi formát, (illetve az egység fokát), és azt, ami az emberek fejében van (pl. a közös identitás), hatalmunkban áll alakítani, már most is. (Ellentétben az olyan, létünkre, jólétünkre nézve szintén fontos dolgokkal, melyekre kevés befolyásunk lehet, például, hogy meddig élünk.) **Az emberiség egysége tehát leginkább rajtunk múlik.**

Ezzel együtt, végigtekintve az elmondottakon, tanuláság, hogy az emberiség egységének megteremtésére meglehetősen **vegyesek az adottságaink.**

5. Mik segíthetik az egység megteremtését? \$

1) Ha nem erőltetjük túlságosan

Sem azt, hogy minél jobban, sem azt, hogy minél hamarabb megtörténjen. Egyrészt mert, mint láttuk, nem is praktikus, megvannak a hátulütői, másrészt pedig, mert fokozott ellenállást vált ki az egység ellenzőiből.

2) Nyitottság

Egyfelől a nyitottabb, **tágabb gondolkozás**, ha nagyobb figyelmet fordítunk a jelenleg háttérbe szorított, „**puhább**” **kérdésekre**, az elme, az emberi motivációk megértésére, az etikára. Ez segíthet megértőbbnek, türelmesebbnek lenni embertársainkkal, kezelni a saját indulatainkat.

Másfelől **a más emberek, népek, kultúrák iránti kellő nyitottság**. (Csak „kellő”, hiszen tudjuk: nem kell elkeveredni egymással, nem kell átjáróházat csinálni a világból.) Ezzel együtt egymás meghallgatása, meglátogatása, egymás kultúrájába való betekintés, a másik látásmódjának, nézőpontjának, helyzetének felfogása nagyban elősegítheti az emberek közötti harmóniát és együttműködést.

Lásd ehhez a ‘Nyitottság’ témát; valamint ‘A csoportok problémáinak kezelése’ témában, hogy az egyes csoportok kezeljék a saját szélsőségeiket. (Akikre, egyebek mellett, jellemző az elzárkózás, a feszültségek szítása.)

3) Hasonlóságaink felfedezése

Hogy ugyanis minden népben ugyanazok az alapvető motivációk dolgoznak, általában véve igencsak hasonlóak a vágyaik és a problémáik is az embereknek; és hogy az ember értéke nem azon múlik, hogy hova született. (Hanem azon, hogy mennyi boldogságot hoz a világba; lásd az ‘Értékek’ témában.)

Természetesen ez **nem jelenti azt, hogy mindenki egyforma** – **ám** egyéni különbségek az egyes népeken belül is vannak. Mindazáltal, a népek sem egyformák – de azt itt is el lehet mondani, hogy a különbségek mindenekelőtt kulturálisak, tehát nem eredendők, nincsenek kőbe (a génekbe) vésve, és hogy az eredendő emberi tulajdonságainkat tekintve jóval közelebb állunk egymáshoz. (Minden nép fiai szeretnék anyagi biztonságban tudni magukat, tartozni valahova, stb...)

Az ‘Elme’ és az ‘Ember’ részekben sok mindenről lehet olvasni, ami közös bennünk. **Lásd** továbbá a ‘Címkék, szerepek, identitások’ témában, hogy az emberek címkéi, különös tekintettel a társadalmi pozícióra, rangokra, nem változtatnak az lényegen, azok nem tesznek felsőbb- vagy alsóbbrendűvé senkit sem. Ezen kívül azt sem árt észrevenni, hogy az abszolút tökéleteshez képest mind kicsik vagyunk.

4) A különbségek felvilágosult kezelése

Ne általánosítsunk könnyelműen, tartsuk észben, hogy attól még, hogy egy zamundai ember csirkefogó, a többi nem lesz az; illetve, hogy **jó és rossz emberek mindenütt vannak**.

Lásd továbbá ‘A csoportok problémáinak kezelése’ témában, hogy hogyan lehet a különbségeket felvilágosult módon, reálisan szemlélni, hogy ahelyett, hogy letagadnánk, inkább jóindulattal ismerjük el, és aknázzuk ki őket. Lásd ugyanott az előítéletek csökkentéséről és a kisebbségek felzárkóztatásáról írtakat is.

5) Mások érdekeinek figyelembevétele és türelem

Először is **anyagi értelemben**. Láttuk, hogy az egyenlőtlenségek teljes felszámolása nem cél – az enyhítésük azonban igen: emlékezzünk a fentebb tárgyalt szolidaritásra. Másfelől lásd az ‘Egyenlőtlenség’ témában, hogy az alul levőknek is meg kell érteniük a felül levőket, azt, hogy ha azok, ahogy elvárható, juttatnak a vagyonukból, azért, érthető módon, maguknak is meg akarnak tartani belőle.

Másodszor, ha az emberek, bizonyos fokig, **tágabb értelemben** is tekintettel lennének arra, hogy hogy jó a másoknak, mi zavarja őt, némileg visszafognák magukat, nem mennének egymás idegeire, az szintén jelentős mértékben növelné a harmóniát – kicsiben és nagyban is.

Harmadszor, az is segítene ebben, ha kellőképpen **türelmesek** tudnánk lenni egymással. Nyilván ez sem jelenti, hogy mindent el kellene tűrni, csak túlreagálni nem kell a dolgokat. Lásd ehhez a ‘Türelem’ témát, valamint a ‘Konfliktuskezelés’ témában a toleranciát és kompromisszumkésztséget.

Illetve, hogy aki kisebbségben van, általában annak kell jobban alkalmazkodnia; valamint, hogy mikor érdemes lenyelni a békát. **Lásd** még ‘A jóság és etika ápolása’ témát; valamint megjegyzem, hogy az anyagiasság és versenyszellem egyébként is üdvös mérséklése mások érdekeinek figyelembevételét is megkönnyítené. Végül, a jövő embereinek érdekeire is jó volna tekintettel lenni, mint már utaltam rá.

6) Globalizáció

Mely számos módon hozzájárul az emberiség egységéhez. A ‘Globalizáció’ témára már utaltam fentebb; itt a következőket emelem ki belőle:

- **A közös identitás formálódása**

Mely egyelőre elég gyenge, de egyebek mellett a könnyebb érintkezés, rendszeresebb együttműködés ebbe az irányba hat.

- **Könnyű nemzetközi kommunikáció, kapcsolattartás, utazás**

Bár az interneten az uszítás is könnyebben terjed, a bevándorlás pedig nem kevés feszültséget is szül.

- **Kulturális globalizáció**

Bár a kultúrák sokszínűségének megőrzésére is törekedni kell.

- **A gazdasági globalizáció, az érdekek összekapcsolódása, illetve, ahogy a globalizáció elősegíti a világbékét**

Illetve, ahogyan a gazdasági globalizáció, világviszonylatban legalábbis, enyhítette az egyenlőtlenségeket.

- **Nemzetközi szervezetek**

Melyek, ha jelenleg nem is túl hathatósak, de előképei az egy irányba evezésnek, illetve köztük a gazdasági fejlesztéssel, segélyezéssel foglalkozók a szolidaritásra is példaként szolgálnak.

Utóbbiakról bővebben a 'Gazdasági növekedés és fejlődés' témában lehet olvasni, illetve lásd ugyanott a segélyezés árnyoldalairól írtakat is. Emlékezzünk továbbá, hogy az emberiség egysége egyszersmind segíthet a globalizáció káros hatásainak kordában tartásában. És még egy párhuzam: hogy miképp az emberiség egységét sem kell túlzásba vinni, a globalizációt is kézben kell tartani.

7) Közös problémák, vállalkozások

Bár ez nem egy biztos módszer, azért szót érdemel; hiszen a bajtársiasság, sorstársiasság, ha a megfelelő körülmények között kialakul, erős kapocs tud lenni az emberek között – és hasonlóan, amikor valami nagyot, valami hősiest sikerül együtt elérnünk, a közös erőfeszítéssel kivívott diadal szintén pozitív érzésekkel tölt el bennünket egymás iránt.

Azonban, mint elhangzott, a közös problémák össze is tudják ugrasztani az embereket, például, ha elképzeljük, hogyan esnének egymásnak a fogyatkozó vízkészletekért – ahelyett, hogy megpróbálnák testvériesen kitalálni, hogyan lehetne elég mindenkinek. Ami pedig a közös vállalkozásokat illeti, igazán

nagy, az egész emberiséget megmozgató vállalkozásunk eddig még nem is volt – és ameddig kisebb gondunk is nagyobb, addig nem is igen lehet ilyenekben gondolkodni.

8) Politikai konfliktusok kezelése

Hogy miket lehet tenni ez ügyben, egy békésebb világért, az részletesen le van írva a ‘Politikai konfliktusok’ témában. A legfontosabbak:

○ Nemzetközi párbeszéd

Úgy a vezetők, mint a polgárok szintjén; hogy betekintést nyerjünk egymás kultúrájába, látásmódjába, bele tudjunk helyezkedni a másik nézőpontjába, helyzetébe, jobban megértsük, hogy mik mozgatják őt.

○ Az érdekek összekapcsolása

Hiszen, ha nekem is fáj, amikor a másiknak fáj, akkor nem fogom bántani.

Ebben és az előzőben, mint láttuk, a globalizáció is segít.

○ A vezetők megválogatása, felkészítése

Ami nyilván a konfliktusokon kívül is segíthet az egység megteremtésében.

* * *

Ám még ha igyekszünk is, biztos, hogy az emberiség egysége **nem egyik napról a másikra** fog eljönni – de azért remélhetőleg nem reménytelen: ha másképp nem, lassan de kitartóan, generációról-generációra közelíthetünk feléje, a fent elmondottak szerint.

Nyugodt lehetsz, a véleményeddel nem tudsz megbántani. Legyél őszinte! Ezzel velem és a könyvvel is jól teszel, hiszen ezáltal tudom jobbá tenni azt.

Klikkelhető linkek (Word-ben a Ctrl-t nyomni közben):

[Kérdőív](#) – [Fórum](#) – [Email](#)

Valamint, ha tetszett, oszd meg ezt a témát a Facebook-on.

Klikk a gombra (Word-ben a Ctrl-t nyomni közben):

